

Vergaderjaar 1991-1992

21 073

Bepalingen met betrekking tot het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek)

Nr. 119

GEWIJZIGDE AMENDEMENTEN VAN HET LID FRANSSEN TER VERVANGING VAN DIE GEDRUKT ONDER NR. 74

Ontvangen 18 maart 1992

De ondergetekende stelt de volgende amendementen voor:

I

In artikel 1.1, eerste lid, wordt een onderdeel 1 ingevoegd, luidende:
1. sector: een sector als bedoeld in artikel 6a.2;.

II

Artikel 1.2, onderdeel b, wordt vervangen door:
b. universiteiten en hogescholen voor zover zij een of meer krachtens artikel 6a.6, eerste lid, aangewezen sectoren omvatten,.

III

Artikel 1.7 wordt als volgt gewijzigd:
A. In het eerste lid wordt na «onderzoek» ingevoegd: , binnen krachtens deze wet toegewezen sectoren.
B. In het tweede lid wordt «verzorgd door de bekostigde instellingen» vervangen door: verzorgd binnen aan de desbetreffende instellingen toegewezen sectoren.
C. Het zesde lid wordt vervangen door:
6. Indien het bezwaar, bedoeld in het vijfde lid, niet binnen drie maanden wordt ondervangen, kan Onze minister het desbetreffende onderdeel van de betrokken sector ontnemen, onverminderd het overigens met betrekking tot ontneming van sectoren en onderdelen daarvan in deze wet bepaalde.

IV

In artikel 1.7a vervalt telkens «artikel 6a.2 en».

V

Artikel 1.8 wordt vervangen door:

Artikel 1.8. Instellingen met aangewezen sectoren

Bij andere instellingen voor hoger onderwijs dan die genoemd in de bijlage van deze wet, kunnen een of meer sectoren worden aangewezen.

VI

In artikel 1.9, eerste lid, wordt «verzorgd door de aangewezen instellingen» vervangen door: verzorgd binnen bij de desbetreffende instelling aangewezen sectoren.

VII

In artikel 1.9, vierde lid, wordt «omtrent de werkzaamheden van de instelling» vervangen door: omtrent de werkzaamheden binnen de aangewezen sectoren.

VIII

In artikel 2.3, eerste lid, wordt «voor onderwijs en onderzoek op het gebied van» vervangen door: voor de sector.

IX

Artikel 2.3, derde lid, onderdeel b, wordt vervangen door:

b. voornemens met betrekking tot het toewijzen van sectoren en het ontnemen van sectoren of onderdelen daarvan,.

X

Artikel 2.6, tweede lid, wordt vervangen door:

2. Voor zover het instellingen voor hoger onderwijs betreft kunnen de maatstaven verschillen per sector alsmede voor eenzelfde sector verschillend zijn voor wetenschappelijk onderwijs en voor hoger beroeps-onderwijs.

XI

Hoofdstuk 6A, opschrift, artikel 6a.1 en de titels 1 en 2, wordt vervangen door:

HOOFDSTUK 6A. SECTOREN

Artikel 6a.1. Reikwijdte

Dit hoofdstuk heeft betrekking op de bekostigde universiteiten en hogescholen en de Open Universiteit, met uitzondering van titel 5, en wat betreft de titels 3 en 4, op universiteiten en hogescholen die een of meer ingevolge artikel 6a.6. aangewezen sectoren omvatten.

TITEL 1. ALGEMENE BEPALING

Artikel 6a.2. Sectoren

1. Een instelling voor hoger onderwijs, genoemd in de bijlage van deze wet, omvat een of meer van de volgende sectoren:

- a. onderwijs;
 - b. landbouw en natuurlijke omgeving;
 - c. natuur;
 - d. techniek;
 - e. gezondheidszorg;
 - f. economie;
 - g. recht;
 - h. gedrag en maatschappij;
 - i. taal en cultuur.
2. Een in artikel 1.8 bedoelde andere instelling voor hoger onderwijs kan een of meer van de in het eerste lid genoemde sectoren omvatten.

TITEL 2. TOEWIJZING EN ONTNEMING SECTOREN BEKOSTIGDE INSTELLINGEN VOOR HOGER ONDERWIJS

Artikel 6a.3. Besluiten omtrent toewijzing en ontneming sectoren

1. Besluiten omtrent toewijzing en ontneming van sectoren betreffende de in de bijlage van deze wet genoemde instellingen voor hoger onderwijs worden genomen door Onze minister.
2. Bij zijn besluit omtrent toewijzing houdt Onze minister rekening met:
 - a. de maatschappelijke behoeften aan onderwijs en, voor zover het universiteiten betreft, mede aan onderzoek in die sector,
 - b. een doelmatige taakverdeling tussen de instellingen, en
 - c. de eigen plaats van de instelling binnen het geheel van de voorzieningen op het gebied van hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.
3. Een besluit tot ontneming van een sector kan uitsluitend worden genomen indien:
 - a. zich ten aanzien van een of meer van de gronden waarop de toewijzing van de sector berust na die toewijzing aanmerkelijke wijzigingen hebben voorgedaan,
 - b. de kwaliteit van het onderwijs of het onderzoek dan wel beide binnen die sector duurzaam onvoldoende moet worden geacht,
 - c. met betrekking tot een aanmerkelijk gedeelte van de sector toepassing is gegeven aan artikel 6a.4, dan wel
 - d. niet of niet meer wordt voldaan aan hetgeen bij of krachtens deze wet is bepaald ten aanzien van de kwaliteitszorg, het onderwijs, de examens en de promoties en de vooropleidingseisen.

Artikel 6a.4. Besluiten omtrent ontneming onderdelen sectoren

- Onze minister kan besluiten tot ontneming van een onderdeel van een sector dat de desbetreffende in artikel 6a.3, eerste lid, bedoelde instelling voor hoger onderwijs verzorgt dan wel voornemens is te verzorgen, indien:
- a. de kwaliteit van het onderwijs of het onderzoek dan wel van beide in dat onderdeel duurzaam onvoldoende moet worden geacht,
 - b. het onderdeel in redelijkheid moet worden geacht niet te behoren tot de toegewezen sector, dan wel
 - c. de verzorging van dat onderdeel, gelet op het geheel van de voorzieningen op het gebied van hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, ondoelmatig is.

Artikel 6a.5. Procedure toewijzing en ontneming sectoren

1. Het besluit tot toewijzing, bedoeld in artikel 6a.3, tweede lid, kan slechts worden genomen op het desbetreffende verzoek van het instellingsbestuur.
2. Onze minister besluit omtrent de toewijzing binnen zes maanden na de vaststelling van het hoger onderwijs- en onderzoekplan dat volgt op het ontwikkelingsplan waarin het in het eerste lid bedoelde verzoek is opgenomen. Bij zijn besluit houdt hij rekening met de voornemens, neergelegd in het eerstbedoelde plan.
3. Onze minister besluit omtrent de in artikel 6a.3, derde lid, bedoelde ontneming van een sector niet eerder dan zes maanden na de vaststelling van het hoger onderwijs- en onderzoekplan waarin die ontneming is aangekondigd.
4. De ontneming van een sector of onderdeel daarvan op de grond bedoeld in artikel 6a.3, derde lid onder b of d, onderscheidenlijk artikel 6a.4, onder a, wordt in het hoger onderwijs- en onderzoekplan niet aangekondigd dan nadat Onze minister aan het desbetreffende instellingsbestuur een waarschuwing heeft gegeven, inhoudende dat hij voornemens is die aankondiging te doen, onder bepaling van een termijn waarbinnen aan die waarschuwing gevolg moet zijn gegeven en desgewenst overleg met hem dienaangaande plaats kan vinden.
5. Bij zijn besluit tot toewijzing van een sector dan wel tot ontneming van een sector of een onderdeel daarvan bepaalt Onze minister het tijdstip waarop die toewijzing, onderscheidenlijk ontneming van kracht wordt zodanig dat de voor de desbetreffende opleiding of opleidingen ingeschreven studenten de opleiding aan dezelfde of aan een andere instelling binnen een redelijke tijd kunnen voltooien.

TITEL 3. AANWIJZING EN INTREKKING AANWIJZING SECTOREN NIET-BEKOSTIGDE INSTELLINGEN VOOR HOGER ONDERWIJS

Artikel 6a.6. Besluiten omtrent aanwijzing sectoren

1. Het besluit omtrent aanwijzing van een sector aan een andere dan een in de bijlage van deze wet genoemde instelling voor hoger onderwijs wordt genomen door Onze minister.
2. Het besluit tot aanwijzing wordt niet genomen dan nadat ten genoegen van Onze minister door het instellingsbestuur het bewijs is geleverd van voldoende kwaliteit van de desbetreffende onderwijsactiviteiten alsmede het bewijs dat is voldaan aan de in artikel 1.9, tweede onderscheidenlijk derde lid, bedoelde voorwaarde.

Artikel 6a.7. Besluiten omtrent intrekking aanwijzing sectoren of onderdelen daarvan

1. Onze minister kan besluiten tot intrekking van de aanwijzing van een onderdeel van een op grond van artikel 6a.6, eerste lid, aangewezen sector dat de desbetreffende instelling voor hoger onderwijs verzorgt dan wel voornemens is te verzorgen indien:
 - a. de kwaliteit van het onderwijs in dat onderdeel duurzaam onvoldoende moet worden geacht, dan wel
 - b. dat onderdeel in redelijkheid moet worden geacht niet te behoren tot de aangewezen sector.
2. Onze minister kan een besluit tot aanwijzing van een sector intrekking indien:
 - a. de kwaliteit van het onderwijs in die sector duurzaam onvoldoende moet worden geacht,
 - b. met betrekking tot een aanmerkelijk gedeelte van de sector toepassing is gegeven aan het eerste lid, dan wel

c. niet of niet meer wordt voldaan aan de in artikel 1.9, tweede onderscheidenlijk derde lid, bedoelde voorwaarde.

Artikel 6a.8. Procedure aanwijzing en intrekking aanwijzing

1. Het in artikel 6a.6, eerste lid, bedoelde besluit tot aanwijzing van een sector kan slechts worden genomen op een daartoe strekkend schriftelijk verzoek van het instellingsbestuur.

2. Onze minister besluit omtrent de aanwijzing van een sector niet dan nadat overleg is gepleegd met de besturen van de instellingen voor hoger onderwijs die dezelfde sector omvatten, en het advies van de Onderwijsraad is ingewonnen.

3. Onze minister besluit tot intrekking van de aanwijzing van een sector of een onderdeel van de sector niet dan nadat het advies van de Onderwijsraad is ingewonnen.

4. Indien Onze minister voornemens is toepassing te geven aan het derde lid, geeft hij een waarschuwing aan het instellingsbestuur, onder bepaling van een termijn waarbinnen aan die waarschuwing gevolg moet zijn gegeven en desgewenst overleg met hem dienaangaande plaats kan vinden. Bij zijn besluit tot intrekking van een aanwijzing op een onderdeel daarvan bepaalt Onze minister het tijdstip waarop die intrekking van kracht wordt zodanig dat de voor de desbetreffende opleiding of opleidingen ingeschreven studenten de opleiding van dezelfde of aan een andere instelling binnen een redelijke tijd kunnen voltooien.

XII

In artikel 6a.12, derde lid, wordt «gebieden van onderwijs» vervangen door: sectoren.

Verder vervalt de laatste volzin.

XIII

Artikel 6a.14, eerste lid, wordt vervangen door:

1. Onze minister beëindigt de registratie van een opleiding indien:
 - a. het instellingsbestuur te kennen heeft gegeven dat de instelling de opleiding niet langer zal verzorgen,
 - b. op grond van de artikelen 6a.3 dan wel 6a.4 de desbetreffende sector dan wel een onderdeel daarvan is ontnomen, dan wel
 - c. op grond van artikel 6a.7 een aanwijzing met betrekking tot een sector dan wel een onderdeel daarvan is ingetrokken.

XIV

In artikel 6a.15, eerste lid, vervalt «De artikelen 6a.3 en 6a.7 zijn niet van toepassing.».

XV

Na artikel 7.1a wordt een nieuw artikel 7.1b ingevoegd, luidende:

Artikel 7.1b. Onderwijsaanbod

Het instellingsbestuur neemt bij de instelling van nieuwe opleidingen en de beëindiging van bestaande opleidingen in acht een doelmatige taakverdeling tussen de instellingen, gelet op het geheel van de voorzieningen op het gebied van het hoger onderwijs.

Artikel 7.15, eerste lid, wordt vervangen door:

1. Degene die met goed gevolg het afsluitend examen, verbonden aan een opleiding met een studielast van ten minste 168 studiepunten heeft afgelegd, is gerechtigd tot het voeren van:

- a. de titel ingenieur, afgekort tot ir, indien de opleiding behoort tot de sector landbouw en natuurlijke omgeving of de sector techniek van een universiteit;
- b. de titel ingenieur, afgekort tot ing., indien de opleiding behoort tot de sector landbouw en natuurlijke omgeving of de sector techniek van een hogeschool;
- c. de titel meester, afgekort tot mr, indien de opleiding behoort tot de sector recht van een universiteit;
- d. de titel doctorandus, afgekort tot drs, indien de opleiding behoort tot een andere sector van een universiteit dan die genoemd onder a en c;
- e. de titel baccalaureus, afgekort tot bc., indien de opleiding behoort tot een andere sector van een hogeschool dan die genoemd onder b.

2. Het eerste lid onder a, c en d, is van overeenkomstige toepassing op degene die aan de Open Universiteit het afsluitend examen in de desbetreffende sector heeft afgelegd voor zover het een opleiding betreft op het gebied van het wetenschappelijk onderwijs, en het eerste lid onder b en e, voor zover het een opleiding betreft op het gebied van het hoger beroepsonderwijs.

XVII

In artikel 8.16, eerste lid, wordt na onderdeel b een nieuw onderdeel ingevoegd, luidende:

- c. het indienen van verzoeken tot toewijzing van sectoren als bedoeld in artikel 6a.5,.

XVIII

Aan artikel 10.10, eerste lid, wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:

- m. het indienen van verzoeken tot toewijzing van sectoren als bedoeld in artikel 6a.5,.

XIX

In artikel 13.1, tweede lid, worden de onderdelen f tot en met k vervangen door:

- f. artikel 6a.3, eerste lid;
- g. artikel 6a.4;
- h. artikel 6a.6, eerste lid;
- i. artikel 6a.7, eerste en tweede lid;

XX

Artikel 15.12 wordt vervangen door:

Artikel 15.12. Toedeling bestand onderwijs aan sectoren

1. Drie maanden voor de aanvang van het studiejaar ten aanzien waarvan deze wet voor de eerste maal toepassing vindt, stelt Onze minister vast tot welke sectoren de op dat tijdstip uit 's Rijks kas bekostigde dan wel aangewezen onderwijs- en onderzoekactiviteiten van de

onderscheiden in de bijlage van deze wet genoemde en in artikel 1.8 bedoelde instellingen worden gerekend.

2. Onze minister wijst op het in het eerste lid bedoelde tijdstip aan elke in dat lid bedoelde instelling die sectoren toe waartoe het door deze instelling verzorgde onderwijs en onderzoek blijkens het bepaalde krachtens het eerste lid worden gerekend.

3. Onze minister kan bepalen dat van een op grond van het tweede lid aan een in de bijlage van deze wet genoemde instelling toegewezen sector, wat die instelling aangaat geen onderdeel uitmaken bepaalde andere onderwijs- of onderzoekactiviteiten dan die welke tot de toegewezen sector behoren ingevolge de toewijzing op grond van dat lid. Een besluit als bedoeld in de eerste volzin dient te berusten op de in artikel 6a.4 onder c genoemde overweging.

4. Ten aanzien van de eisen van het vakkenpakket, bedoeld in artikel 7.19a, en de eisen, bedoeld in artikel 7.20, die in aanvulling op de vooropleidingseisen gesteld kunnen worden, blijft ten aanzien van de opleidingen die een voortzetting vormen van de studierichtingen, bedoeld in het eerste lid, het bepaalde bij of krachtens het Academisch Statuut en de Tijdelijke regeling h.b.o.-opleidingen tot een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip van kracht.

5. In afwijking van artikel 6a.13, en met inachtneming van het vierde lid, verstrekken de instellingsbesturen binnen drie maanden na inwerking-treding van de wet de gegevens voor het Centraal register opleidingen hoger onderwijs dat betrekking heeft op het tweede studiejaar dat aanvangt na die inwerking-treding, doch niet later dan 1 oktober van het kalenderjaar voorafgaand aan het studiejaar. Het register wordt voor 1 februari daaropvolgend bekendgemaakt.

6. Van een besluit van Onze minister als bedoeld in het tweede en derde lid, kan het instellingsbestuur binnen dertig dagen nadat dit besluit hem ter kennis is gebracht, bij de Kroon beroep instellen.

XXI

Artikel 15.64, punt 4, onderdeel b, wordt vervangen door:

b. voor het volgen van in voltijdse vorm verzorgd onderwijs in een sector waarop een aanwijzing ingevolge artikel 6a.6 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek van toepassing is aan een universiteit of hogeschool.

Toelichting

In het spanningsveld tussen een zoveel mogelijk zich zelf regulerend stelsel van hoger onderwijs enerzijds en anderzijds een voor een landelijk gespreid maar samenhangend stelsel van hoger onderwijsvoorzieningen verantwoordelijke overheid, is het noodzakelijk dat reeds bij de inrichting van het stelsel rekening wordt gehouden met eisen van doelmatigheid en met waarborgen voor een adequaat functioneren van het stelsel. Daarvoor is het nodig dat het aangrijpingspunt voor de bekostiging van instellingen wordt gelegd op een zo hoog mogelijk aggregatieniveau, zodat detailbemoediging van de overheid achterwege blijft en voorts dat de instellingen bij het bepalen van hun onderwijsaanbod de naar het oordeel van de verantwoordelijke overheid noodzakelijke samenhang en landelijke spreiding als referentiekader hanteren.

De in het oorspronkelijke ontwerp gepresenteerde sectorindeling vormt daarvoor een belangrijk middel.

Daarmede wordt de beleidsvrijheid van de instellingen niet onnodig of op onverantwoorde wijze beperkt. Binnen de toegewezen sectoren kunnen zij immers elk aanbod verzorgen en kunnen zij de programmeer-vrijheid optimaal benutten.

Langs deze weg wordt een evenwichtige afstemming bereikt tussen instellingsautonomie en overheidsverantwoordelijkheid.

Met de herinvoering van het sectorbegrip op de aangegeven wijze, wordt tevens duidelijk dat de minister van onderwijs en wetenschappen in geval van ondoelmatigheid niet marginaal toetst, maar over een discretionaire bevoegdheid beschikt. De besluiten terzake van de minister blijven onderhevig aan Kroonberoep onverlet de parlementaire controle.

Franssen